

Miljøministeriet
Miljøstyrelsen

Strategisk miljøvurdering Natura 2000-plan 2022-2027

Anholt og havet nord for
Natura 2000-område nr. 46
Habitatområde H42
Fuglebeskyttelsesområde F32

November 2021

Udgiver: Miljøstyrelsen
Redaktion: Miljøstyrelsen Midtjylland

Forsidefoto:
Klitlandskab ved Totten.
Fotograf: Miljøstyrelsen Midtjylland

ISBN: 978-87-7564-494-0

Indhold

1. Miljørapport for Forslag til Natura 2000-plan 2022-2027	4
1.1 Ikke teknisk resumé.....	5
1.2 Planens indhold, hovedformål og andre relevante planer	5
1.2.1 Anden lovgivning	6
1.2.2 Andre relevante planer	6
1.3 Nuværende naturtilstand i Natura 2000-området og Nul-alternativ	8
1.3.1 Nuværende naturtilstand jf. basisanalysen.....	8
1.4 Den sandsynlige væsentlige indvirkning på miljøet	10
1.4.1 Flora, fauna og biologisk mangfoldighed.....	10
1.4.2 Befolkningen	10
1.4.3 Menneskets sundhed	10
1.4.4 Jordbund, vand, luft og klimatiske faktorer	11
1.4.5 Materielle goder og kulturarv	11
1.4.6 Landskab.....	11
1.4.7 Arter	11
1.4.8 Fredninger, fredede områder og vildtreservater	12
1.5 Eksisterende miljøproblemer	12
1.5.1 Planens påvirkning af truslerne i området	13
1.6 Internationale miljøbeskyttelsesmål.....	13
1.7 Planens indvirkning på miljøet.....	14
1.8 Foranstaltninger der modsvarer negativ indvirkning på miljøet	17
1.9 Miljøvurderingens gennemførelse og grundlag for prioriteringer og valg.....	18
1.10 Overvågning	19

1. Miljørapport for Forslag til Natura 2000-plan 2022-2027

Den enkelte Natura 2000-plan er ifølge lovbekendtgørelse nr. 1976 af 27. oktober 2021 om miljøvurderinger af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM) underlagt krav om miljøvurdering. SMV rapporten skal indeholde oplysninger, der følger af lovens bilag 4.

Natura 2000-planen er en overordnet statslig plan, som skal gennemføres gennem kommunale og andre ansvarlige myndigheders handleplaner, der har fokus på forventede forvaltningsindsatser og initiativer, fordeling af indsatser mellem ansvarlige myndigheder og tidsfølgen for gennemførelsen. Der kan således ikke i forbindelse med den statslige plan foretages en konkret vurdering af indsatsernes miljøpåvirkning, da de statslige Natura 2000-planer ikke fastlægger, hvor den konkrete indsats skal gennemføres.

Natura 2000-område nr. 46, Anholt og havet nord for er udpeget som habitatområde nr. 42, Anholt og havet nord for og fuglebeskyttelsesområde nr. 32, Farvandet nord for Anholt.

Natura 2000-området er placeret mindre end 15 km fra den danske grænse i Kattegat, og på udpegningsgrundlaget for området findes en række yngle- og trækfugle. Både strandene og havet med store sandbanker nord for Anholt har national og international betydning som yngle-, raste- og opholdssted for en række kolonirugende ynglefugle samt flere havdykænder. Særligt fokuseres i Natura 2000-planen på trækfuglene edderfugl, sortand og fløjlsand samt ynglefuglene dværgterne og havterne.

Natura 2000-planen bidrager til at sikre eller genoprette levesteder for en levedygtig bestand af de udpegede arter på nationalt og internationalt niveau. Planens indsatser, herunder fx indsatser om sikring af levesteder for arter på udpegningsgrundlaget, sikring af en mere hensigtsmæssig hydrologi, indsats for bl.a. kolonirugende kstyngelefugle, samt indsats om vurdering af behov for yderligere sikring mod forstyrrelser af bl.a. fuglene på udpegningsgrundlaget, vurderes potentielt at kunne hjælpe til at sikre og have gavnlig effekt på bestande af fugle som bevæger sig over landegrænser, fx mod ynglepladserne i Nordskandinavien eller mod overvintringsområderne i Sydatlanten.

På udpegningsgrundlaget for området findes også marsvin, som grundet beliggenheden af Natura 2000-området, tilhører Bælthavsbestanden. Populationen har en estimeret størrelse på lidt over 40.000 marsvin. Spættet sæl og gråsæl er ligeledes på udpegningsgrundlaget. Spættet sæl tilhører Kattegat populationen, mens gråsæl tilhører Østersøpopulationen. Alle 3 arter kan flytte sig over store afstande. Det skønnes at individerne anvender både danske og svenske områder i Kattegat.

Natura 2000-planen bidrager til at fastsætte eventuel nødvendig regulering af fiskeri, dels for beskyttelse af marsvin mod bifangst og dels af hensyn til kortlagte marine naturtyper som sandbanke. Ligeledes forventes evt. regulering af fiskeri i området at få en gavnlig effekt på øvrige arter fx sæler, som lever op til og i området, samt en positiv effekt på området bundfauna og flora. Det vurderes at planen gennem de beskrevne indsatser potentielt vil kunne have grænseoverskridende påvirkning for de nævnte arter, bl.a. i svenske Natura 2000-områder som støder op til den danske grænse i Kattegat, og hvor marsvin, spættet sæl og grå sæl også er på udpegningsgrundlaget.

Såfremt der vurderes behov for at fastsætte eventuel regulering af fiskeri skal denne regulering udformes som enten en national lovgivning og/eller en international regulering. Hvis der er tale om international regulering, skal denne forhandles i en regional EU-proces med berørte medlemslande i overensstemmelse med bestemmelserne i EU's fælles fiskeripolitik

Området er ikke geografisk forbundet med områder, herunder Natura 2000-områder, i udlandet. Indsatsprogrammet i Natura 2000-planen består i forhold til områdets terrestriske naturtyper udelukkende af tiltag fx. bekæmpelse af invasive arter og hedepleje, som vurderes at kunne påvirke lokalt. Det vurderes derfor ikke, at Natura 2000-planen har grænseoverskridende påvirkninger ud over de ovenfor beskrevne.

1.1 Ikke teknisk resumé

Natura 2000-planen medvirker til at sikre, at arter, fugle og naturtyper, som er omfattet af udpegningsgrundlaget for Natura 2000-området på sigt opnår gunstig bevaringsstatus på biogeografisk niveau. Derudover har de planlagte indsatser en positiv effekt for den øvrige natur, fugle og arter, der findes i området, og Natura 2000-planen medvirker således til at sikre den biologiske mangfoldighed generelt.

Natura 2000-planen for området skal medvirke til at sikre eksisterende beskyttede naturtyper og arter på udpegningsgrundlaget. Indsatsprogrammet i planen medvirker blandt andet til at bekæmpe invasive arter samt at sikre en hensigtsmæssig drift og pleje af arealerne. Derudover er der mulighed for udlægning af urørt skov. I flere af planens indsatser er i øvrigt indtænkt en synergi til at sikre raste- og yngleområder for fugle på udpegningsgrundlaget.

Natura 2000-planens gennemførelse vurderes at komplimentere og understøtte de eksisterende fredninger, vildtreservater og andre igangværende plejeforanstaltninger i Natura 2000-området.

Mål for forbedring af vandkvaliteten, fx i form af reducere af kvælstof og miljøfremmede stoffer, sikres gennem vandområdeplanlægningen, men forventes ligeledes at gavne dyr og planter tilknyttet sandbanke, ligesom der forventes en positiv effekt i form af øget fødegrundlag for havdykænder, sæler og marsvin.

Natura 2000-planen indeholder en indsats om at vurdere behovet for eventuel regulering af fiskeri. Såfremt der vurderes behov for at fastsætte eventuel regulering af fiskeri skal denne regulering udformes som enten en national lovgivning og/eller en international regulering. Hvis der er tale om international regulering, skal denne forhandles i en regional EU-proces.

1.2 Planens indhold, hovedformål og andre relevante planer

Indhold

Natura 2000-planen består af målsætninger for det enkelte Natura 2000-område og områdets udpegningsgrundlag, samt et indsatsprogram, der angiver retningslinjer for planens gennemførelse i planperioden 2022-2027. Målsætningerne består af overordnede målsætninger for hele Natura 2000-området samt konkrete målsætninger og afvejning af modstridende naturinteresser. Retningslinjerne om naturområdernes forvaltning i indsatsprogrammet, har både konkret og generel karakter. Endelig indeholder Natura 2000-planen et oversigtsskema, der viser naturtyper og arter på områdets udpegningsgrundlag.

Hovedformål

For området findes følgende overordnede målsætninger i forslag til Natura 2000-planen.

Naturtyper og arter på udpegningsgrundlaget skal sikres mod tilbagegang og bidrage til at opnå gunstig bevaringsstatus på biogeografisk niveau. Målet er, at området fortsat indeholder store uforstyrrede naturarealer med klitnaturtyper. Ørkenen forbliver lysåben, og den frie dynamik sikres, så successionen af klitnaturtyper kan bevares. Der foregår således fortsat dannelse af nye klitter langs vandet og i vindbrud, som kan skabe grundlag for de forskellige klitnaturtyper i området.

Arealet med de klitnaturtyper bevares, og områdets naturtyper med stærkt ugunstig bevaringsstatus sikres. Tilsvarende sikres naturtyper, der optræder med biogeografisk store forekomster i området eller naturtyper med særlige forekomster i Danmark. Det drejer sig i dette område om sandbanke (1110), forklit (2110), hvid klit (2120) grå/grøn klit (2130), klithede (2140), grårisklit (2170), skovklit (2180), klitlavning (2190) og enebærklit (2250).

For havområdet er der fokus på at sikre området som et godt levested for de internationalt vigtige forekomster af overvintrende og fældende havdykænder som edderfugl, sortand og fløjlsand samt for den store bestand af sæler heriblandt både spættet sæl og gråsæl. Endelig sikres sælernes ynglesteder langs kysten, hvor også områdets dværg- og havterne yngler.

Områdets økologiske integritet sikres i form af en for naturtyperne hensigtsmæssig hydrologi og drift/pleje, en lav næringsstofbelastning og gode sprednings- og etableringsmuligheder for arterne. Den økologiske integritet for området sikres ved god vandkvalitet gennem reduceret tilførsel af næringsstoffer og miljøfarlige stoffer, hvilket reguleres gennem vandområdeplanerne.

1.2.1 Anden lovgivning

Natura 2000-planen er bindende for myndighederne. Det vil sige, at alle myndigheder skal lægge Natura 2000-planen til grund i arealdrift på egne arealer, naturforvaltning eller ved udøvelse af deres beføjelser i henhold til lovgivningen i øvrigt. Offentlige lodsejere er bundet af planens målsætninger og kan vælge at gennemføre disse direkte i egne drifts- og plejeplaner. På lovområder som f.eks. fiskeriloven og vildtforvaltningsloven, hvor staten er myndighed, kan der følges op med nationale strategier.

Natura 2000-planen tilsidesætter ikke øvrig lovgivning, og den indsats, som iværksættes for at sikre planens gennemførelse, skal have de fornødne tilladelser, dispensationer m.v., på grundlag af konsekvensvurderinger, hvor dette er nødvendigt i henhold til lovgivningen herom. I det omfang, indsatsen entydigt kan defineres som nødvendig for lokalitetens forvaltning, er en konsekvensvurdering efter habitatdirektivet ikke påkrævet, men der kan kræves tilladelse eller godkendelse efter anden lovgivning.

Der er ikke gennemført vurdering i henhold til habitatdirektivets artikel 6.3 af de enkelte Natura 2000-planer, idet planer, som direkte er forbundet med eller nødvendige for Natura 2000-områdets forvaltning, ikke er omfattet af kravet om screening og evt. konsekvensvurdering.

1.2.2 Andre relevante planer

Anden generations Natura 2000-planer for 2016-2021 blev vedtaget i april 2016, og de opfølgende kommunale handleplaner blev endeligt vedtaget i foråret 2017.

Første generations Natura 2000-planer (2010-2015) fastlagde rammerne for en række grundlæggende indsatser, som f.eks. rydninger, forbedrede hydrologiske forhold og iværksættelse af plejetiltag. Disse indsatser blev fastholdt og videreført i anden generations Natura 2000-planer

(2016-2021). I tredje generation Natura 2000-planer igangsættes nye indsatser med særlig fokus på fortsat pleje til sikring af beskyttede naturtyper, fugle og arter, sikring af naturlig dynamik og større sammenhængende arealer fx udlægning af arealer til urørt skov, udtagning af lavbundsjord og ved at sikre en mere hensigtsmæssig hydrologi.

Natura 2000-planer, som omfatter fredskovpligtige arealer, og dermed er omfattet af skovloven, skal revideres med 12 års mellemrum, jf. skovlovens § 16, stk. 2. Det betyder således, at Natura 2000 skovplanerne, som er en del af 1. generations Natura 2000-planer, er gældende fra 2010 til udgangen af 2021 og at der i forbindelse med udarbejdelse af tredje generations Natura 2000-planer, også vil ske en revision af den del af Natura 2000-planerne, som omfatter fredsskovpligtige arealer.

Vandområdeplaner og EU's havstrategi

N46 er beliggende i vandområdedistrikt Jylland og Fyn. Området ligger desuden i Havstrategidirektivets marin-atlantiske region. Vandområdets økologiske og kemiske tilstand fremgår af vandområdeplanen for området.

For de Natura 2000-områder som også er omfattet af en vandområdeplan og Danmarks Havstrategi, er målsætninger og retningslinjer for indsatser om vandkvalitet, næringsstoffer, miljøfremmede stoffer, hydrologi og fysiske forhold samlet i vandområdeplanen og/eller i basisanalysen med tilhørende indsatskatalog og havstrategien. Disse mål og indsatser vil bidrage til at forbedre vandmiljøet og vandkvaliteten i Natura 2000-områderne og understøtte Natura 2000-planens målsætninger.

Landsplandirektiver og kommuneplaner

Natura 2000-områderne, der er udpeget i medfør af miljømålsloven, skal fremgå af landsplandirektiver og kommuneplaner. I henhold til Bekendtgørelse om planlægning nr. 1157 af 1. juli 2020, må kommuneplaner ikke stride mod en Natura 2000-plan, jf. lov om miljømål m.v. for internationale naturbeskyttelsesområder (miljømålsloven), en handleplan efter samme lovs § 46 a eller regler udstedt i medfør af samme lovs § 36, stk. 3, eller stride mod en Natura 2000-skovplan, jf. kapitel 4 i lov om skove. Af redegørelsen til planforslag, der ikke er direkte forbundet med eller nødvendig for et Natura 2000-områdes forvaltning, skal jf. bekendtgørelse om administration af planloven i forbindelse med internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter, indgå en vurdering af planforslagets virkninger på området under hensyn til områdets bevaringsmålsætninger.

Klimasikring

Regeringen har i december 2012 udgivet en handlingsplan for klimasikring af Danmark. Planen indeholder en lang række regeringsinitiativer, der skal medvirke til at skabe bedre rammer for klimatilpasningen lokalt. De enkelte kommuner har udarbejdet en klimatilpasningsplan. En vurdering af samspejlet mellem den kommunale klimatilpasningsplan og Natura 2000-planen forudsætter kendskab til, hvor de forudsatte indsatser i Natura 2000-planen konkret vil blive gennemført sammenholdt med de indsatser, der skal gennemføres som led i klimatilpasningsplanen.

Kommunal klimatilpasningsplan

Såfremt konkrete projekter som led i den kommunale klimatilpasningsplan kan påvirke udpegningsgrundlaget for Natura 2000-området væsentligt, skal der gennemføres en konsekvensvurdering af projektet, inden det kan gennemføres. Dette gælder dog ikke, hvis projektet gennemføres som led i Natura 2000-planen og dermed har som delformål at sikre, at naturtyper og arter opnår gunstig bevaringsstatus.

Natur- og Biodiversitetspakke

I december 2020 blev der indgået aftale om Natur- og biodiversitetspakken, som har til formål at fremme natur og biodiversitet i Danmark og bidrage til at bremse naturens tilbagegang. Natur- og biodiversitetspakken skal gennemføres i perioden 2021-2024. Med Natur- og Biodiversitetspakken er der bl.a. afsat midler til udpegning af nationalparker, udlægning af urørt skov, forbedring af havmiljøet og udarbejdelse af strategi for forvaltning af truede arter.

Det fremgår af Lov om nationalparker, at ansøger, i forbindelse med ansøgningsfasen til etablering af nationalparken, skal udarbejde en projektbeskrivelse for etablering af nationalparken, samt en forvaltningsplan for området. Planen skal tage højde for internationale naturbeskyttelseshensyn, herunder skal det fremgå af redegørelsen, om forvaltningsplanens gennemførelse er afhængig af tilladelser, godkendelser eller dispensationer ligesom der skal indgå en beskrivelse af nuværende status for naturen i området. Forvaltningsplanen er tiltænkt at skulle sikre en vildere naturforvaltning, bl.a. i Natura 2000-områder. Det fremgår i den forbindelse af lov om nationalparker, at det forudsættes, at den vildere naturforvaltning er i overensstemmelse med bevaringsmålsætninger i Natura 2000-planen for berørte områder.

Forbud mod gødskning, sprøjtning og omlægning af §3-arealer

Pr. 1. juli 2022 træder et forbud mod sprøjtning, gødskning og omlægning af § 3-arealer i kraft. Forbuddet vil gælde alle arealer, der er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3, stk. 2 og 3 og vil i praksis hovedsageligt have betydning for ferske enge og strandenge, hvor der i dag kan være en lovlig drift med sprøjtning, gødskning og/eller omlægning. For de øvrige § 3-beskyttede naturarealer gælder der som udgangspunkt allerede et sådant forbud. En delmængde af de § 3 strandenge kan også være kortlagt som habitatnatur, mens de ferske enge ikke har en tilsvarende habitatnaturtype. Lovændringen forventes at have en gavnlig synergieffekt på Natura 2000-områderne, herunder evt. fugle og arter på udpegningsgrundlaget, samt de kortlagte habitatnaturtyper, både i form af en direkte effekt på de kortlagte strandenge og indirekte ved at mindske eventuel randpåvirkning.

1.3 Nuværende naturtilstand i Natura 2000-området og Nulalternativ

I basisanalysen, der danner grundlag for Natura 2000-planen, er der foretaget en nærmere gennemgang af den nuværende naturtilstand i området.

1.3.1 Nuværende naturtilstand jf. basisanalysen

Grå/grøn klit (2130) og klithede (2140) er de arealmæssigt dominerende klitnaturtyper i habitatområdet. Naturtilstandene er overvejende gode. En 1/3 af arealet er naturtilstanden dog moderat, hvilket skyldes et lavt artsindeks pga. forekomst af rynket rose. Der er stedvise forekomster af invasive arter, herunder primært stjerne-bredribbe, bjerg-fyr og rynket rose. Hvid klit (2120) skifter løbende placering pga. vindomlejring. Pga. af den fine dynamik er naturtilstanden god på hele det kortlagte areal, men især mod øst ses dog en vis tilgroning med rynket rose. Arealerne med klitlavning (2190) er stort set alle i god naturtilstand grundet pleje på dele af arealerne og en fin hydrologi. Flere steder ses der dog nogen tilgroning med høj græs/urtevegetation og begyndende tilgroning med vedplanter. Naturtilstanden på enebærklit (2250) er god på godt 2/3 af arealet og moderat på den resterende del pga. stedvise problemer med tilgroning med invasive arter. Naturtilstanden for grårisklit (2170) er fortsat overvejende god grundet næringsfattige forhold og relativ artsrig vegetation. På enkelte forekomster er der registreret invasive arter og andre vedplanter end gråris. Naturtilstanden for forklit (2110) er god på hele det kortlagte areal grundet den kraftige vindomlejring og der er forekomst af de arter som karakteriserer naturtypen.

Hele det kortlagte areal med skovklit (2180) har <1 stort træ/ha og det har <1 liggende dødt træ/ha. For stående dødt ved gælder, at der er kortlagt <1 stående dødt træ/ha på ca. 1/3 af det kortlagte areal mens der på de resterende 2/3 af arealet er registreret 1-5 døde stammer/ha. Arealer med

skovklit er generelt en ung skovtype jf. seneste Artikel 17-afrapportering til EU om habitatnaturtypernes tilstand, således har de kortlagte arealer med skovklit generelt meget få store træer og meget lave mængder af dødt ved.

Inden for området findes den marine habitatnaturtyper sandbanke. Området er påvirket af eutrofiering og/eller fiskeri.

Indenfor Natura 2000-området er der kortlagt 2 levesteder for dværgterne og havterne. De kortlagte levesteder er beregnet til at være i god tilstand for begge arter pga. en overordnet god struktur med mosaik af bart sand og sten. Derudover er levestederne vurderet til at have en lav forstyrrelse og ingen prædationsrisiko (ingen landrovdyr på Anholt). Truslerne for disse levesteder er således primært risiko for overskylning ved høj vandstand i Kattegat.

På udpegningsgrundlaget for Natura 2000-området findes sortand, fløjlsand og edderfugl. Sortand og fløjlsand har en stærk fluktuerende forekomst som trækfugl i området i overvågningsperioden 2004-17, og det er ikke muligt med tilstrækkelig sikkerhed at udtale sig om bestandsdynamikken lokalt. Bestanden for edderfugl i området er derimod vurderet til at være nogenlunde stabil. Havet nord for Anholt fungerer som et vigtig raste- og fourageringsområde for havdykænderne omkring Anholt.

Jf. DCE's NOVANA-afrapportering for fugle er den overvintrende bestand af edderfugl i overvågningsperioden 2004-2016 nogenlunde stabil. Hvorimod den i samme overvågningsperiode er faldende for sortand og stigende for fløjlsand.

På udpegningsgrundlaget for Natura 2000-området findes gråsæl, spættet sæl og marsvin. Bestandstørrelsen på Anholt er generelt stigende for gråsæl i overvågningsperioden 2007-18, hvorimod den er stabil for spættet sæl og marsvin.

Jf. DCE's NOVANA-afrapportering for arter er bestanden for gråsæl, spættet sæl og marsvin i overvågningsperioden 2007-2018 nogenlunde stabil for alle tre arter.

En række naturtyper og levesteder for arter og fugle, som området er udpeget for at beskytte, kræver vedvarende drift for at sikre eller genoprette gunstig bevaringsstatus. Det gælder fx en række lysåbne naturtyper. Samtidig kræver andre naturtyper og levesteder i moderat til dårlig tilstand tiltag, der kan imødegå forringelse.

Hvis ikke Natura 2000-planen vedtages og indsatser om bl.a. sikring af naturtyper gennem pleje m.m. realiseres, er der risiko for, at den gode naturtilstand ikke sikres på den store andel af naturarealerne. Natura 2000-planen indeholder indsatser om bekæmpelse af invasive arter samt fremadrettet sikring af hensigtsmæssig drift på bl.a. primært grøn/grå klit, klithede og enebærkrat. Der er derfor ligeledes risiko for at naturtilstanden af disse naturtyper, ikke vil blive forbedret, hvis planen ikke vedtages.

Da Natura 2000-planen indeholder indsatser som skal bidrage til at sikre tilstrækkelig beskyttelse af bl.a. marsvin og sæler, kan manglende vedtagelse af Natura 2000-planen desuden medvirke til at levestederne for spættet sæl, marsvin og gråsæl ikke sikres, og at bevaringsstatus for arterne forringes på biogeografisk niveau. Derudover vil en manglende realisering af planens indsatser for fugle bl.a. kunne påvirke bestandene af rastede havdykænder, så der er risiko for, at bestandene af havdykænderne går tilbage på internationalt niveau. Endvidere er der risiko for at den gode naturtilstand ikke sikres for levestederne til havterne og dværgterne.

1.4 Den sandsynlige væsentlige indvirkning på miljøet

I dette afsnit beskrives de øvrige miljøforhold i og udenfor Natura 2000-området, der kan blive væsentligt berørt af Natura 2000-planen.

1.4.1 Flora, fauna og biologisk mangfoldighed

Tilgroning med vedplanter vil forhindre den naturlige dynamik som skal bestå mellem de forskellige klitnaturtyper i dette Natura 2000-område. Tilgroningen hvad end det er med invasive vedplanter eller naturligt forekommende vedplanter forhindrer vindbrud og dermed den omlejring af sand, som sikrer at klitlandskabet bevares. Tilgroningen vil også medføre bortskygning af lichener, som der findes mange forskellige og sjældne arter af i den grå klit. Med planens indsats om bekæmpelse af invasive arter, sikres det, at invasive arter i klitnaturtyperne bekæmpes og dermed også i høj grad holdes lysåbne til gavn for de lave, lyskrævende organismer.

Med planens mulige indsats om udlægning af urørt skov skabes større variation i skovene med forventeligt flere skovlysninger, mere dødt ved og mere skovgræsning. Denne indsats skaber gode rammer for biodiversiteten i området generelt.

Revision af bestemmelserne for områdets vildtreservat, kan være med til at sikre fugle og dyr mod forstyrrelse.

Ligeledes kan evt. fiskeriregulering for beskyttelse af marsvin mod bifangst og marine naturtyper påvirke flora, fauna og den biologiske mangfoldighed i Natura 2000-områdets marine naturtype og medvirke til at sikre grundlaget for tilstedeværelsen af en lang række bunddyr, som udgør fødegrundlaget for en lang række arter.

1.4.2 Befolkningen

Natura 2000-område N46 Anholt og havet nord for er beliggende i Norddjurs Kommune, der har et indbyggertal på 36.900. Natura 2000-planen har fokus på sikring af den eksisterende udpegede natur i området, hvor en indsats mod invasive planter og hjemmehørende vedplanter, samt sikring af en hensigtsmæssig drift og pleje af arealerne og arternes levesteder, skal bevare den åbne klitdynamik i området. Sikringen af den eksisterende natur vil ikke have betydning for arealanvendelsen, dog kan der forekomme arealer, som i forbindelse med gennemførelsen af planen vil blive omfattet af en mindre plejeindsats. En større del af området er omfattet af reservatbestemmelser og fredning, der regulerer offentlighedens adgang til området. Miljøstyrelsen gennemfører desuden undersøgelser med henblik på afklaring af, om der er behov for efterfølgende revision af reservatbestemmelserne på baggrund af områdernes udpegning til sikring af levestederne for sæler, hvilket kan have betydning for offentlighedens adgang.

Planen indeholder desuden en mulig indsats om udlægning af urørt skov. Udlægning af urørt skov i området kan medføre en ændret adgang til områder på visse tidspunkter af året, ligesom færdsel uden for veje og stier med tiden kan blive sværere som følge af væltede træer, og eventuelle hegninger.

1.4.3 Menneskets sundhed

Det vurderes, at Natura 2000-planen i mindre grad vil kunne påvirke den rekreative udnyttelse af områderne, der foregår i dag, da indsatserne i planen primært drejer sig om bekæmpelse af invasive planter og hjemmehørende vedplanter, udlægning af urørt skov samt en sikring af hensigtsmæssig drift og pleje af arealerne og arternes levesteder. En kommende revision af reservatbestemmelserne på baggrund af områdernes udpegning til sikring af levestederne for

sæler, kan have betydning for begrænsningen af offentlighedens adgang, men det vurderes kun at påvirke den rekreative udnyttelse i mindre omfang. Det vurderes således, at gennemførelsen af planen ikke vil være i modstrid med hensynene til menneskers sundhed, idet den rekreative udnyttelse kan fortsætte, ligesom sikringen af en beskyttede natur i øvrigt ikke vurderes at have en sundhedsmæssig negativ effekt. Med planen sikres åbne klitlandskaber, hvor især vandring i et åbent landskab vil skabe glæde for både den lokale befolkning, og det store antal turister som hvert år gæster øen.

1.4.4 Jordbund, vand, luft og klimatiske faktorer

Det vurderes, at Natura 2000-planens sikring af den eksisterende udpegede natur i området, hvilket indebærer en indsats mod invasive planter og hjemmehørende vedplanter, udlægning af urørt skov, samt sikring af en hensigtsmæssig drift og pleje af arealerne og arternes levesteder, ikke har indflydelse på jordbunden, luftkvaliteten eller de klimatiske faktorer i området.

Udbredelse af ålegræs og makroalger som følge af en potentiel forbedring af naturkvaliteten i marine områder, vil dog kunne medvirke til binding af CO₂ i havet.

1.4.5 Materielle goder og kulturarv

Natura 2000-planen kan potentielt påvirke adgangen til og kvaliteten af områder, som har betydning for lokalbefolkningen. Planen vil ligeledes kunne påvirke kulturarv i form af bl.a. pleje af nogle af de fortidsminder der findes i området.

Sikring af den eksisterende natur kan potentielt få betydning for det nuværende erhvervsfiskeri i området, som følge af indsatser om vurdering af behovet for yderligere nødvendig fiskeriregulering, herunder vurdering af behovet i forhold til bifangst af marsvin.

1.4.6 Landskab

Området dækker størsteparten af Anholt, som ligger isoleret midt i Kattegat over 40 km fra Jyllands kyst. Den største del af Natura 2000-området udgøres dog af det store havområde nord for øen. Den marine del udgør mere end 95 % af Natura 2000-områdets areal. Anholt domineres mod øst af Ørkenen, som udgør 85 % af landarealet, hvor klitnaturtyperne er beliggende. Den vestlige del af øen udgøres af en moræneknold, hvor de enebærdækkede skrænter mod nord og syd, Nordbjerg og Sønderbjerg, indgår i Natura 2000-området sammen med det store vådområde Flakket mod nordvest.

Sikring og forbedring af naturgrundlaget som følge af Natura 2000-planen med bekæmpelse af invasive arter, udlægning af urørt skov samt sikring af hensigtsmæssig drift og pleje af klitnaturtyperne vil kunne bevare og øge landskabsværdien i området, idet et varieret landskab bestående af forskellige landskabstyper fastholdes og udbygges. Derudover forventes det ikke, at en kommende revision af reservatbestemmelserne på baggrund af områdernes udpegning til sikring af levestederne for sæler vil påvirke landskabet.

1.4.7 Arter

Natura 2000-området rummer vigtige havområder for en række havdykænder og marsvin, hvor bestandene af sortand, fløjlsand og edderfugl har international betydning. Derudover yngler havterne og dværgterne langs kysten som også udgør et vigtig yngle- og rasteområde for både spættet sæl og gråsæl.

I området findes også en vigtig bestand af bilag IV-arterne markfirben og strandtudse.

Områdets terrestriske naturtyper er levested for flere sjældne planter som f.eks. flere orkidearter samt en lang række sjældne arter af mosser og rensdyrlav.

Natura 2000-planen vil kunne påvirke forskellige Bilag IV-arter, arter på udpegningsgrundlaget, og arter som lever i tilstødende områder, da planen indeholder en række plejeindsatser som bekæmpelse af invasive arter, udlægning af urørt skov samt sikring af hensigtsmæssig drift og pleje af klitnaturtyperne til forbedring af habitater og levesteder for arter i området. Derudover har planen indsatser omkring minimering af forstyrrelser til forbedring af levesteder for arter i området.

1.4.8 Fredninger, fredede områder og vildtreservater

Indenfor Natura 2000-området er der to fredninger. Det drejer sig om fredninger af Ørkenen, Nordbjerg, Vesterklit og Sønderbjerg med restriktioner ift. byggeri og beplantning og som giver myndighederne mulighed for at gennemføre pleje, samt at sikre offentlig adgang til områderne. Desuden er der ét natur- og vildtreservatet, Anholt Sælreservat, som omfatter Totten på østspidsen af Anholt, der rummer Danmarks største sælkoloni.

Fredningerne i området har bl.a. til formål at sikre naturværdier i området og vildtreservatet i området har til formål at sikre beskyttelsen af sæler. Natura 2000-planen indeholder indsatser som bekæmpelse af invasive arter, udlægning af urørt skov samt sikring af hensigtsmæssig drift og pleje af klitnaturtyperne, som kan påvirke naturværdier og beskyttelsen af fugle og arter positivt.

1.5 Eksisterende miljøproblemer

Truslerne mod naturværdierne og områdets udpegningsgrundlag er beskrevet i basisanalysen, der danner grundlag for udkast til Natura 2000-planen for området. Planens mål er at sikre udpegningsgrundlaget mod disse trusler herunder prioritering i tilfælde af modstridende naturinteresser.

Deposition af luftbårne kvælstofforbindelser, herunder ammoniak kan påvirke næringsfattige naturtyper. Naturtyperne har forskellig sårbarhed over for kvælstofdeposition. Emissionen af ammoniak fra landbruget reguleres gennem husdyrgodkendelsesloven, som bidrager til at mindske ammoniakudledning fra punktkilder.

Mange af de marine naturtyper er påvirket af næringsstofbelastningen, hvor indsatser for denne påvirkning varetages i Vandområdeplanerne. Ligeledes kan der være påvirkning fra menneskelige forstyrrelser fx i form af fiskeri og sejllads. Fiskeri med bundslæbende redskaber vurderes generelt at have en påvirkning på havbundens tilstand, herunder på bundvegetationen og dyreliv, hvor fiskeri med ikke bundslæbende redskaber som fx med pelagiske trawl og not kan i sjældne tilfælde have bifangster af havfugle og marine havpattedyr.

Garnfiskeri kan bifange og dermed påvirke havpattedyr i området negativt. Pelagisk trawl og notfiskeri udgør en mindre trussel mod havpattedyr.

Garnfiskeri og fiskeri med bundgarn (andre redskaber) kan bifange og dermed påvirke fugle i området negativt. Pelagisk trawl og notfiskeri udgør en mindre trussel mod fugle i området.

Invasive plantearter er ikke-hjemmehørende arter, der fortrænger naturlig vegetation. Forekomst af invasive arter er en trussel, fordi arterne breder sig hurtigt og udkonkurrerer de arter, der er karakteristiske for naturtyperne. Invasive arter er særlig et problem i kyst- og klitnaturtyperne samt på hederne.

1.5.1 Planens påvirkning af truslerne i området

I dette afsnit redegøres der for, om planen, med dens indsatser, potentielt vurderes at forværre eller afhjælpe ovennævnte trusler.

Planen indeholder en indsats mod invasive arter, idet invasive arter medvirker til at forringe naturtilstanden. Derudover indeholder planen en målsætning om etablering af og fastholdelse af pleje på de lysåbne naturtyper. Denne indsats vil ligeledes medvirke til at bekæmpe de invasive arter inden for Natura 2000-området.

Indsatsen for de lysåbne naturtyper vil i stor udstrækning medvirke til at sikre forholdene for områdets udpegede fuglearter samt en lang række andre fuglearter og arter, der benytter området som yngle- og rasteområde.

Planen indeholder desuden en mulig indsats mod forstyrrelser af sælernes raste- og yngleområder. Indsatsen med revidering af bestemmelserne for vildtreservatet i området skal vurdere behovet og sikre en minimal forstyrrelse i sårbare perioder af de nævnte artsgrupper.

Planen indeholder desuden en indsats om undersøgelse af behovet for yderligere sikring mod forstyrrelser med fokus på træk- og ynglefugle samt pattedyr, samt fortsættelse af arbejdet med at vurdere behovet for at fastsætte eventuel nødvendig regulering af fiskeri i Natura 2000-området. Desuden indeholder planen en indsats om at fortsætte arbejdet med at vurdere behovet for beskyttelse af marsvin mod bifangst i danske farvande.

Emissionen af ammoniak fra landbruget reguleres gennem husdyrgodkendelsesloven.

Næringsstofbelastningen af de marine naturtyper håndteres gennem Vandområdeplanerne.

1.6 Internationale miljøbeskyttelsesmål

Danmark har tilsluttet sig en række internationale konventioner indeholdende miljøbeskyttelsesmål, hvis indhold i en lang række tilfælde er indarbejdet i lovgivningen. For EU-lovgivningen gælder generelt, at den er implementeret i dansk lovgivning. Danmark har bl.a. ratificeret Ramsarkonventionen og Biodiversitetskonventionen. Biodiversitetskonventionens formål er bl.a. at sikre, at den biologiske mangfoldighed bevares. Formålet med Ramsarkonventionen er at beskytte vådområder med en særlig betydning for fugle. Danmark har udpeget 28 Ramsarområder, der alle indgår i EU's fuglebeskyttelsesområder. Ramsarområderne er dermed en del af det danske Natura 2000-netværk.

Planen er en udmøntning af EU's Habitat- og Fuglebeskyttelsesdirektiv implementeret i dansk lov via Miljømålsloven, lovbekendtgørelse nr. 119 af 26. januar 2017 med senere ændringer. Planen vil sikre, at areal og tilstand af kortlagte naturtyper og levesteder for omfattede arter ikke går tilbage eller forringes. Samtidig vil der ske en særlig indsats for truede naturtyper og arter, hvilket er afspejlet i indsatsprogrammet i Natura 2000-planerne for tredje planperiode.

1.7 Planens indvirkning på miljøet

Natura 2000-planens indsats vedrører hovedsageligt forbedring af allerede eksisterende og beskyttet natur, idet evt. forbedrede vandforhold for naturarealer og eventuel udtagning af kulstofholdige lavbundsjord har en positiv effekt på særligt biodiversitet, men også i forhold til vand- og klimamål.

I tabel 1 herunder er gennemgået planens sandsynlige indvirkning på en række faktorer ifølge lovbekendtgørelse nr. 1976 af 27. oktober 2021, bilag 4.

Planens indvirkning på	Påvirkes	Ingen påvirkning	Redegør for indvirkning
Flora, fauna og biologisk mangfoldighed	X		<p>Der er indledningsvist i den strategiske miljøvurdering redegjort for planens indvirkning på miljøet over landegrænser.</p> <p>Natura 2000-planen medvirker generelt til at sikre, at flora, fauna og biologiske mangfoldighed bevares og forbedres, idet planen medvirker til at skabe gunstige forhold for naturen. I Natura 2000-område N46 Anholt og havet nord for, vil Natura2000 planen medvirke til at hindre tilgroning med invasive vedplanter som vil forhindre den naturlige dynamik som skal bestå mellem de forskellige klitnaturtyper i området. Tilgroningen, hvad end det er med invasive vedplanter eller naturligt forekommende vedplanter, forhindrer vindbrud og dermed den omlægning af sand, som sikrer at klitlandskabet bevares. Med planens indsats sikres det at invasive arter i klitnaturtyperne bekæmpes og dermed også i høj grad holdes lysåbne til gavn for de lave, lyskrævende organismer. Derudover sikrer planen fredede arter som markfirben, strandtudse, flere orkidéer samt en lang række sjældne arter af mosser og rensdyrlav.</p> <p>Med planens mulige indsats om udlægning af urørt skov skabes større variation i skovene med forventeligt flere skovlysninger, mere dødt ved og mere skovgræsning. Denne indsats skaber gode rammer for biodiversiteten i området generelt.</p> <p>Revision af bestemmelserne for områdets vildtreservat, kan være med til at sikre fugle og dyr mod forstyrrelse.</p> <p>Ligeledes kan evt. fiskeriregulering for beskyttelse af marsvin mod bifangst og marine naturtyper påvirke flora, fauna og den biologiske mangfoldighed i Natura 2000-områdets marine naturtype og medvirke til at sikre grundlaget for</p>

			tilstedeværelsen af en lang række bunddyr, som udgør fødegrundlaget for en lang række arter.
Befolkningen	X		<p>Natura 2000-planen har fokus på sikring af den eksisterende udpegede natur i området, hvor en indsats mod invasive planter og hjemmehørende vedplanter samt sikring af en hensigtsmæssig drift og pleje af arealerne og arternes levesteder skal bevare den åbne klitdynamik i området. Sikringen af den eksisterende natur vil ikke have betydning for arealanvendelsen, dog kan der forekomme arealer, som i forbindelse med gennemførelsen af planen vil blive omfattet af en mindre plejeindsats.</p> <p>Planen indeholder desuden en mulig indsats om etablering af urørt skov. Udlægning af urørt skov i området kan medføre en ændret adgang til områder på visse tidspunkter af året, ligesom færdsel uden for veje og stier med tiden kan blive sværere som følge af væltede træer, og eventuelle hegninger.</p> <p>Der er offentlig adgang til store dele af området. I de gældende reservatbestemmelser for området er der dog indbygget restriktioner for menneskelig færdsel i dele af området for at sikre sæler og fugle mod forstyrrelse. En kommende revision af reservatbestemmelserne kan have betydning for begrænsningen af offentlighedens adgang.</p>
Menneskers sundhed	X		<p>Planen medvirker til at sikre de beskyttede naturtyper i området således, at naturen i området på sigt opnår en god-høj kvalitet. Naturområder af god-høj kvalitet er af betydning for den rekreative udnyttelse af området og dermed menneskers sundhed.</p> <p>Det vurderes, at gennemførelsen af planen ikke vil være i modstrid med hensynene til menneskers sundhed, men i stedet at en øget biodiversitet og mere robuste økosystemer vil bidrage positivt til menneskets sundhed. Sikringen af den beskyttede natur vurderes i øvrigt ikke at have en sundhedsmæssig effekt.</p>
Jordbund		X	<p>Det vurderes, at planen ikke påvirker jordbundens beskaffenhed idet at indsatsprogrammet i planen ikke omfatter tiltag som vil kunne bevirke, at stoffer eller andet materiale vil kunne påvirke jordbunden, ligesom der heller ikke graves i jordbunden eller i havbunden. Se desuden vurderinger i skemaet under "Vand" og "Flora, fauna og biologisk</p>

			mangfoldighed”.
Vand		X	Natura 2000-planen rummer ikke indsatskrav for vandkvaliteten, da disse krav fastlægges i vandområdeplanerne.
Luft		X	Det vurderes, at Natura 2000-planens indsatser for forbedring af de beskyttede naturtyper og arter ikke vil have indflydelse på luftkvaliteten, fordi indsatserne ikke medfører emission af stoffer til luften.
Klimatiske faktorer	X		Udbredelse af ålegræs og makroalger som følge af en potentiel forbedring af naturkvaliteten i marine områder, vil kunne medvirke til binding af CO ₂ i havet.
Materielle goder		X	<p>Det vurderes, at planen ikke påvirker materielle goder negativt, idet at realisering af indsatsprogrammet ikke berører ejendomme eller andre værdier for den brede befolkning eller lokalbefolkninger. Adgangen til naturområder og en højere værdi af naturen er vurderet under emnet "Flora, Fauna og Biologisk mangfoldighed", "Befolkningen" og/eller "Menneskets sundhed".</p> <p>Sikring af den eksisterende natur kan potentielt få betydning for det nuværende erhvervsfiskeri i området, som følge af indsatser om vurdering, hvis det vurderes, at der er behov for yderligere fiskeriregulering i området, herunder af hensyn til bifangst af marsvin. De endelige vurderinger af effekterne for fiskerierhvervet vil blive foretaget i en regional EU-proces for erhvervsfiskeriet, i overensstemmelse med bestemmelserne i EU's fælles fiskeripolitik, samt i forbindelse med national lovgivning af øvrig fiskeri.</p>
Landskab	X		<p>Sikring og forbedring af naturgrundlaget, herunder naturplejetiltag, vil øge landskabsværdien ved at give mulighed for et varieret landskab bestående af forskellige landskabstyper.</p> <p>En forbedring af den marine naturtilstand i området vil øge udbredelse af ålegræs og makroalger samt dyrelivet i tilknytning dertil, hvilket kan forbedre den undersøiske landskabsværdi.</p>
Kulturarv, herunder kirker, arkitektonisk arv og arkæologisk arv.		X	Indsatsprogrammet i Natura 2000-planen berører ikke områder omkring kirker, mindesmærker eller andre menneskabte værdier, hvorfor planen vurderes ikke at påvirke kulturarv, herunder

			arkitektonisk og arkæologisk arv. Planen vil dog kunne synliggøre kulturarv i form af bl.a. pleje af nogle af de fortidsminder der findes i området, men det vurderes ikke at være en væsentlig påvirkning.
Arter	X		Se vurderinger i skemaet under "Vand" og "Flora, fauna og biologisk mangfoldighed".
Fredninger, Bekendtgørelsesfredninger og vildtreservater	X		<p>Indsatsprogrammet i Natura 2000-planen for området vurderes ikke at stride imod områdets fredning, da fredningen har til formål at sikre naturværdier, hvilket Natura 2000-planen forventes at bidrage til.</p> <p>Indenfor Natura 2000-området er der to fredninger. Det drejer sig om fredninger af Ørkenen, Nordbjerg, Vesterklit og Sønderbjerg med restriktioner ift. byggeri og beplantning og som giver myndighederne mulighed for at gennemføre pleje, samt at sikre offentlig adgang til områderne. Desuden er der ét natur- og vildtreservatet, Anholt Sælreservat, som omfatter Totten på østspidsen af Anholt, der rummer Danmarks største sælkoloni.</p> <p>For vurdering af planens påvirkning af vildtreservaterne i området, se tabellens afsnit om Befolkningen og Menneskets sundhed.</p>
Kumulative effekter	X		<p>Natura 2000-planen har til formål at sikre og forbedre naturkvaliteten for arealer med de lysåbne naturtyper, arternes levesteder samt sikring af uforstyrrede raste- overnatningsmuligheder for trækfuglene på områdets udpegningsgrundlag. Evt. realisering af indsatsprogrammet i planen kan potentielt medvirke til en kumulativ positiv påvirkning i samspil med konkrete projekter.</p> <p>Ved gennemførelse af vandområdeplanen vurderes en synergi til sikring af vandkvaliteten på det marine område.</p>

Tabel 1. Gennemgang af planens indvirkning på en række miljøforhold.

1.8 Foranstaltninger der modsvarer negativ indvirkning på miljøet

Planen har indvirkning på de faktorer, der er listet i tabel 1. Vedrørende modstridende naturinteresser følger prioriteringen Natura 2000-planens retningslinjer. For så vidt angår modstridende naturinteresser henvises til Natura 2000-planens afsnit 3.3. Se i øvrigt afsnit om grundlag for prioriteringer nedenfor.

Natura 2000-planerne skal generelt sikre en højere kvalitet af naturen og bidrage til en større biologisk mangfoldighed. Natura 2000-planen har fokus på sikring af den eksisterende udpegede natur i området, hvor en indsats mod invasive planter og hjemmehørende vedplanter samt sikring af en hensigtsmæssig drift og pleje af arealerne og arternes levesteder skal bevare den åbne kliddynamik i området. Med gennemførelse af Natura 2000-planen forbedres tilstanden af de lysåbne naturtyper, ynglefuglenes levesteder og de uforstyrrede yngleområder for de to arter sæler.

Planen indeholder en indsats om udlægning af urørt skov. Denne indsats, kan på mindre områder medføre en ændret adgang på visse tidspunkter af året, ligesom færdsel uden for veje og stier med tiden kan blive sværere som følge af væltede træer og eventuelle indhegninger. Planen vurderes overordnet ikke at have væsentlig negativ påvirkning på miljøet.

Det vurderes, at sikring af den eksisterende natur potentielt kan have betydning for det nuværende fiskeri i området, da der med indsatser om vurdering af behovet for at indføre den nødvendige fiskeriregulering kan ske yderligere regulering af erhvervsfiskeri i området. De endelige vurderinger af effekterne for fiskerierhvervet vil blive foretaget i en regional EU-proces for erhvervsfiskeriet, i overensstemmelse med bestemmelserne i EU's fælles fiskeripolitik, samt i forbindelse med national lovgivning af øvrig fiskeri.

1.9 Miljøvurderingens gennemførelse og grundlag for prioriteringer og valg

Natura 2000-planerne udarbejdes som følge af habitatdirektivets artikel 6. stk. 1, som fastslår, at medlemsstaterne skal iværksætte de nødvendige bevaringsforanstaltninger, hvilket bl.a. kan indebære udarbejdelse af hensigtsmæssige forvaltningsplaner, som er specifikke for lokaliteterne eller integreret i andre udviklingsplaner, relevante retsakter, administrative bestemmelser eller aftaler. I Danmark udarbejdes Natura 2000-planer, som angiver overordnede og konkrete mål for lokaliteterne, indsatsprogram med retningslinjer og evt. mulighed for prioritere mellem forskellige naturtyper og levesteder for arter på udpegningsgrundlaget ved realisering af indsatsprogrammet.

Natura 2000-planen er en overordnet statslig plan, som skal gennemføres gennem frivillige og lokale indsatser. Natura 2000-planen udarbejdes på baggrund af en basisanalyse, der bl.a. præsenterer data, redegør for relevante trusler og naturtilstanden. Natura 2000-planen danner efterfølgende grundlag for udarbejdelsen af en Natura 2000-handleplan. Natura 2000-handleplanen udarbejdes af kommunale og andre ansvarlige myndigheder, og har fokus på de forventede forvaltningsindsatser og initiativer, fordeling af indsatser mellem ansvarlige myndigheder og tidsfølgen for gennemførelsen af indsatserne.

Der kan således ikke i forbindelse med Natura 2000-plan foretage en konkret vurdering af indsatsernes miljøpåvirkning, da Natura 2000-planer ikke fastlægger hvor den konkrete indsats skal gennemføres. Miljøvurderingen er gennemført ud fra tilgængelig viden, bl.a. de oplysninger der fremgår af basisanalysen, udkast til Natura 2000-planen og det nationale overvågningsprogram, NOVANA.

I de seneste basisanalyser (offentliggjort juni 2020) redegøres der for relevante trusler, og dermed at der fortsat er behov for indsatser for at sikres den nuværende naturtilstand og på sigt opfylde habitat- og fuglebeskyttelsesdirektivets mål. I tredje planperiode (2022-2027) er der fokus på at sikre mere naturlige processer og naturens robusthed bl.a. i form af sammenhængende arealer, udlæg af urørt skov og udtag af kulstofholdige lavbundslande. Derudover er der fokus på sikring af den eksisterende natur og levesteder bl.a. ved at fortsætte plejen af plejekrævende arealer, bekæmpe invasive arter, afsøge behovet for at udlægge forstyrrelsesfrie zoner og afsøge behovet for fiskeriregulering.

I forslag til Natura2000 planen for N46 Anholt og havet nord for planlægges der en indsats om at arbejde for at sikre de lysåbne naturtyper en hensigtsmæssig drift og pleje, og der arbejdes på at opnå størst mulig naturmæssig robusthed og sammenhæng i områdets natur. Samtidig planlægges gennemført en særlig indsats som skal sikre bekæmpelse af invasive arter bl.a. i naturtyperne grøn/grå klit, klithede og enebærkrat, idet invasive arter medvirker til at forringe naturtilstanden hos de lysåbne naturtyper. Udlægning af urørt skov i naturtypen skovklit giver desuden mulighed for at skabe mere diversitet i naturtypen.

Derudover planlægges en indsats omkring områdets Vildtreservat for at vurdere behovet for at optimere at levestederne for spættet sæl, marsvin og gråsæl sikres, og at bevaringsstatus for arterne ikke forringes på biogeografisk niveau, hvilket også vil kunne sikre levestederne for havdykænder og ynglefugle.

Planen har til hensigt at sikre udpegningsgrundlaget og fremmer herved den biologiske mangfoldighed generelt. En målsætning for en bestemt naturtype, fugl eller art vil dog kunne indebære en nedprioritering af andre naturtyper, fugle eller arter. For området er der foretaget følgende valg:

Alle klitnaturtyper er en del af en succession, som går fra forklit og hvid klit over grå klit, klithede, grårisklit og enebærklit mod skovklit. Derfor vil én naturtype udvikles på bekostning af en anden, men dette betragtes ikke som modstridende interesser, så længe der fortsat dannes nye klitter langs kysten og i vindbrud inde i Ørkenen og så længe der ikke samlet set sker tilgroning af de lysåbne klitnaturtyper. Tilgroning med hjemmehørende vedplanter vil medføre en ændring af naturtyper fra lysåben til skov, og ung tilgroning med vedplanter vil generelt være af mindre værdi i forhold til biodiversitet, da en lang række sjældne arter i klitnaturtyperne kræver lysåbne forhold. Af Natura 2000-planen fremgår en prioritering som lyder på, at nyere tilgroning med skovklit kan nedprioriteres til fordel for de øvrige lysåbne klitnaturtyper i området.

1.10 Overvågning

Resultatet af Natura 2000-indsatsen i forhold til udpegningsgrundlag og naturtilstanden bliver fulgt op på gennem det nationale overvågningsprogram, NOVANA, som Miljøministeriet er ansvarlig for. Desuden afrapporterer Danmark bevaringsstatus vedr. habitat- og fuglebeskyttelsesdirektivet til EU-kommissionen hvert 6 år.

Basisanalysen bygger på kortlægningsdata og udgør det nuværende vidensgrundlag om status for områdets udpegningsgrundlag i forbindelse med Natura 2000-planlægningen. Basisanalysen gennemgår systematisk udpegningsgrundlaget med en beskrivelse af status for hver enkelt art, fugl og naturtype. Det er hensigten, at denne analyse opdateres i forbindelse med fremtidige planperioder.

Strategisk MiljøVurdering for forslag til
Natura 2000-plan 2022-2027 for Anholt og havet nord for
(nr. 46). Miljøvurderingen sammenfatter
Natura 2000-planforslagets påvirkning af
miljøet.

Miljøstyrelsen
Tolderlundsvej 5
5000 Odense C

www.mst.dk